

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/25/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123302601
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123302601.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mestská časť Bratislava -Devínska Nová Ves, Bratislava, Novoveská 17/A, IČO: 603 392, zastúpenej advokátskou kanceláriou N-advokát, s. r. o., Bratislava, Lovinského 4408/22, proti žalovanému 1/ H. U.i, narodenému XX. J. XXXX, U., U. XX a žalovanej 2/ D. U., narodenej XX. J. XXXX, U., U. XX, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou Acta legal s.r.o., Bratislava, Drobného 27, o zaplatenie 28.545,32 eura, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 20C/24/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu j e d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 20C/24/2023 je kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/742/2023 Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu príslušnému na jej prejednanie. Postúpenie sporu Mestskému súdu Bratislava IV odôvodnil tým, že žalobca navrhol pokračovanie v konaní v zmysle § 10 ods. 3, resp. v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Mestský súd Bratislava IV, na základe žalobkyňou vznesenej námietky kauzálnej príslušnosti zo 06. októbra 2025, postúpil spor na ďalšie konanie podľa § 22 písm. a), § 40, § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) Mestskému súdu Bratislava III, keďže na konanie v obchodnoprávných sporoch je pre obvod Krajského súdu v Bratislave kauzálny príslušný Mestský súd Bratislava III

3. Mestský súd Bratislava III vec vrátil Mestskému súdu Bratislava IV s tým, že Mestský súd Bratislava IV ako súd, ktorý s postúpením nesúhlasil z dôvodu kauzálnej nepríslušnosti, mal bezodkladne predložiť

súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti (§ 40 ods. 2 CSP). V danej veci je spoločne nadriadeným súdom Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý ako jediný môže rozhodnúť o nepríslušnosti Mestského súdu Bratislava IV a založení príslušnosti Mestského súdu Bratislava III. Predmetným rozhodnutím budú súdy viazané.

4. Po vrátení veci Mestský súd Bratislava IV predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti. Mestský súd Bratislava IV ako súd, ktorý s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica nesúhlasil z dôvodu podanej námietky kauzálnej príslušnosti žalobkyňou uviedol, že na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava III.

5. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

6. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

7. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

9. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa ustanovenia § 40 a ustanovenia § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len Obchodný zákonník“) právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

13. Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

14. Podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v

obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

15. Podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka na účely odseku 2 subjektom verejného práva je a) štátny orgán, b) obec, c) vyšší územný celok, d) právnická osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 4, e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden zo subjektov verejného práva uvedených v písmenách a) až d).

18. Vychádzajúc zo skutkových okolností uvedených v návrhu na vydanie platobného rozkazu, žalobkyňa (obec - v danom prípade mestská časť Hlavného mesta Bratislava) sa voči žalovaným 1/ a 2/ domáhala zaplatenia 28 545,32 eura ako dlžného nájomného z titulu Zmluvy o nájme č. 27/2009 uzatvorenej 04. júna 2009 v zmysle § 663 Občianskeho zákonníka medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ a 2/. Proti platobnému rozkazu vydanému Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/742/2023 dňa 16. mája 2023 podali žalovaní 1/ a 2/ odpor, preto upomínací súd postupoval podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. Žalobkyňa v stanovenej lehote navrhla pokračovať v konaní, v dôsledku čoho Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor Mestskému súdu Bratislava IV, majúci za to, že tento je príslušný na prejednanie sporu.

19. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu veci Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor v zmysle citovaného ustanovenia, ktorý ako pojem procesného práva nie je v predpisoch upravujúcich konanie pred súdmi v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach (CSP) definovaný, a preto je potrebné pre jeho vymedzenie vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy, teda z Obchodného zákonníka ako lex specialis a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) ako lex generalis. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že pre rozhodnutie predmetného sporu o príslušnosť bolo zásadné vyriešiť otázku povahy tohto sporu. Vo vzťahu k nastolenej otázke upriamuje pozornosť na to, že žalovaní 1/ a 2/ boli v návrhu na vydanie platobného rozkazu označení ako fyzické osoby uvedením mena, priezviska, rodného čísla a bydliska U. XX, U.. V Zmluve o nájme č. 27/2009 uzatvorenej 04. júna 2009, ktorú žalobkyňa pripojila k návrhu na vydanie platobného rozkazu (ďalej len „nájomná zmluva“) sú žalovaní 1/ a 2/ ako nájomcovia identifikovaní menom, priezviskom, rodným číslom a miestom podnikania Š. XX, U.. Výzvy na zaplatenie dlžného nájomného boli žalovaným 1/ a 2/ zasielané na ich meno a priezvisko a na adresu miesta podnikania Š. XX, U., v prípade výzvy na zaplatenie z 27. novembra 2020, bola táto adresovaná na obchodné meno fyzickej osoby-živnostníka H. U. B.B.BEST, s miestom podnikania Š. XX, U.. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný na predpísanom tlačíve, kde v časti D (Skutočností významné pre rozhodnutie) žalobkyňa vyznačila, že návrhom sa uplatňuje obchodnoprávny nárok.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojom rozhodnutí z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019, vyslovil, že pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva. V okolnostiach toho-ktorého prípadu preto nepôjde o prejudikovanie meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o kritéria určujúce príslušnosť súdu ako jednej z podmienok konania.

21. V námietke kauzálnej príslušnosti zo 06. októbra 2025 žalobkyňa uviedla, že už v podanej žalobe

(návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní) vyhlásila, že „...v tomto súdnom spore je uplatňovaný nárok, ktorý je z obchodných záväzkových vzťahov. Zmluva o nájme č. 27/2009 bola uzatvorená dňa 04. júna 2009 medzi žalobkyňou ako prenajímateľom a žalovanými ako nájomcami, pričom Zmluvu o nájme uzatvoril žalovaný 1/ ako podnikateľ s obchodným menom: H. U.Č.- B.B.BEST, IČO: 34460047, s miestom podnikania: 83104 Bratislava-Nové Mesto, Š. XX, toho času zapísaný v živnostenskom registri vedeným Okresným úradom Bratislava, číslo živnostenského registra: 103-9672, ktorého predmetom podnikania okrem iného toho času bol aj Prenájom nehnuteľností s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom ako aj Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod), teda Zmluvu o nájme žalovaní uzatvorili v súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalovaného 1/". Podľa článku 1 bod 2 Zmluvy o nájme: „Predmetom tejto nájomnej zmluvy je prenájom časti pozemku parc. č. XX - zastavaná plocha o výmere 217 m2, pozemok pod stavbou súp. č. XXXX - F. XX - obchod a časti pozemku parc. č. XX - zastavaná plocha o výmere 217,58 m2, pozemok pod letnou terasou v katastrálnom území U. - D. Q. T..“ Predmet nájmu bol prenechaný do užívania „za účelom majetkovoprávneho užívania predmetných pozemkov, na ktorých je umiestnená stavba súp. č. XXXX - F. XX- obchod a stavba letnej terasy“, pričom išlo práve o časti takýchto pozemkov, na ktorých vykonávala podnikateľskú činnosť - najmä pohostinskú činnosť, v rámci reštaurácie Corleone Restaurant s adresou prevádzky F. XX, XXX XX U. spoločnosť BELAGGIO s.r.o., IČO: 35924535, so sídlom: Bazovského 1810/20, 84101 Bratislava - mestská časť Dúbravka, v ktorej je jediným konateľom a jediným spoločníkom žalovaný 1/, pričom hodnota obchodného podielu jediného spoločníka žalovaného 1/ v takejto spoločnosti patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaného 1/ a žalovanej 2/. Na základe vyššie uvedeného (predovšetkým pod bodmi 18. až 20. a aj napriek tomu, že vyhlásenie žalobkyne v námietke kauzálnej príslušnosti celkom nekorešponduje s obsahom spisu - viď označenie účastníkov zmluvy) nadriadený súd uzatvára, že Zmluvu o nájme žalovaní uzatvorili najmä v súvislosti s podnikateľskou činnosťou žalovaného 1/. Zmluvný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ (a podľa právneho názoru žalobcu aj so žalovanou 2/) tak je obchodný záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka a tento súdny spor tak je obchodnoprávnym sporom podľa § 22 CSP, v ktorom je daná kauzálna príslušnosť podľa § 22 písm. a) CSP Mestského súdu Bratislava III.

22. Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v posudzovanom prípade ide vzhľadom na obsah zmluvy o nájme a okolnosti danej veci, keď predmet nájmu slúži výlučne k podnikateľskej činnosti žalovaného 1/ o obchodnoprávny spor, na ktorého rozhodnutie je kauzálne príslušný podľa § 22 písm. a) CSP Mestský súd Bratislava III.

23. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica je preto dôvodný. Na konanie v obchodnoprávnom spore s účinnosťou od 1. júna 2023 (§ 22 písm. a) CSP) je kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava III.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

